

Tarptautinės konferencijos „Narkotikų prevencijos patirtis užsienyje“

REZOLIUCIJA

2004 m. birželio 8 d., Vilnius

Konferencija,

išklausiusi valstybės institucijų pareigūnų, atsakingų už narkotikų kontrolę ir prevenciją bei visuomeninių Lietuvos ir tarptautinių organizacijų atstovų pranešimus;

atsižvelgdama į konferencijoje nagrinėtą užsienio organizacijų narkotikų prevencijos patirtį,

- pripažįsta, kad narkotikai yra tarptautinė problema, kuriai spręsti ypač didelę reikšmę turi įvairių šalių visuomeninių bei vyriausybinių organizacijų bendros pastangos ir keitimasis gerąja patirtimi. Vienas tinkamiausių būdų tokiai patirčiai skleisti ir visuomenės jėgoms kovai su narkotikais skatinti bei vienyti yra įvairių šalių visuomeninių organizacijų bendri projektai, apimantys apsikeitimą žmonėmis, žiniomis ir idėjomis, nes tik gyvas bendradarbiavimas sukuria tarptautinei vienybei reikalingą solidarumo jausmą ir lemia sėkmę;

- pastebi, kad Lietuvoje vis labiau platinamos „žalos mažinimo“ programos, ypatingai tokios, kaip švirkštų keitimas narkomanams bei pakaitinis gydymas, naudojant tokius narkotikus, kaip metadonas ar subuteksas. Platinimas su narkotikų vartojimu susijusių programų, kurių neįmanoma griežtai kontroliuoti, sudaro sąlygas narkotikams ir narkomanijai sparčiai plisti, nes didina narkotikų apyvartą, jų patekimo į juodąją rinką tikimybę, skatina visuomenės pakantumą narkotikams, sudaro sąlygas įsitvirtinti narkotikų kultūrai ir palaipsniui legalizuoti narkotikus. Tuo tarpu programos, nesusijusios su narkotikų platinimu ir galinčios sudaryti konkurenciją „žalos mažinimo“ programoms bei jas pakeisti, yra neremiamos arba mažai remiamos, joms trūksta Valstybės dėmesio;

- atkreipia dėmesį, kad Jungtinių Tautų Organizacijos konferencija savo II rezoliucijoje „Dėl Bendrosios narkotinių medžiagų konvencijos“, „... primindama Konvencijos 38 straipsnio nuostatas dėl narkomanų gydymo ir jų darbingumo grąžinimo,

1) pareiškia, kad vienas iš veiksmingiausių narkomanų gydymo būdų yra gydymas ligoninėse nevartojant narkotikų;

2) primygtinai siūlo toms Šalims, kuriose narkomanija yra rimta problema ir kurios ekonominiu požiūriu pajėgios tai padaryti, užtikrinti tokias galimybes”.

Valstybės institucijos turi ieškoti būdų, kaip pakeisti „žalos mažinimo“ programas tokiomis, kurios neskatinėtų narkotikų platinimo. Pasaulyje esama naujų veiksmingų narkotikų prevencijos priemonių, tokių, kaip konferencijoje pristatyti narkotikų teismai, jungiantys gydymo ir teisinio poveikio priemones, taip pat tos „išorės“ (angl. „outreach“) programos, kai ryšiai su narkomanais užmezgami neplatinant švirkštų ar narkotikų, bei ankstyvoji diagnostika ir intervencija mokyklose, tėvų ir bendruomenių švietimo programos. Norint šias programas įdiegti Lietuvoje, reikia vienyti teisinės, švietimo, sveikatos apsaugos ir kitas priemones, skatinti ir remti visuomeninių organizacijų bei Valstybės institucijų savitarpio ir tarptautinį bendradarbiavimą;

- atkreipia Lietuvos Seimo ir Vyriausybės dėmesį, kad Lietuvos visuomeninių organizacijų tarptautiniam bendradarbiavimui plėsti reikalinga Valstybės parama, kadangi dalyvavimas tarptautiniuose narkomanijos prevencijos projektuose yra grindžiamas bendrojo finansavimo principu. Būtina nustatyti valstybės paramos teikimo nevyriausybiniams organizacijoms principus narkomanijos prevencijos ir narkotikų kontrolės veiklai plėtoti.

Konferencijos dalyviai tikisi, kad neseniai įsteigtasis Narkotikų kontrolės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės taps Valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų jungiamąja grandimi kovoje su narkotikais, ir kad ši institucija galės teikti realią paramą visuomeninių organizacijų veiklai bei jų tarptautiniam bendradarbiavimui.

Posėdžiui pirmininkavo

Lietuvos blaivybės fondo tarybos pirmininkas,
Visuomeninės organizacijos
„Tėvai prieš narkotikus“ pirmininkas

Jurgis Gediminas Jakubčionis